

JAV IR IZRAELIS

PREZIDENTAS PAŽADĖJO SU SIMPATIJA APSVARSTYTI IZRAELIO PRAŠYMĄ PARDOUTI GINKLUS, NORS TAI IR NEPADEDA JAV-ARABŲ SANTYKIAMS. — IZRAELIO-JAV SANTYKIAI SVARSTYTINI NE TIK IŠ GEOGRAFINIO BEI STRATEGINIO, BET IR NUOTAIKŲ TĄSKO.

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Izraelio ministerio pirmininko Levi Eshkol viešnagės prezidento Johnsono dvare Texase proga verta kiek ilgiau sustoti prie JAV - Izraelio santykių.

Pagrindinis Eshkol tikslas buvo prašyti Amerikos ginklų, ypač lėktuvų. Kol kas Izraelio aviacijos pagrindą sudaro Prancūzijos lėktuvai 'Mirage', tačiau de Gaulle, kaip žinia, atsisakė juos toliau pardavinėti Izraeliui ir net sustabdė jau užsakytų 50 lėktuvų pristatymą. Mažai, Prancūzija pradėjo derybas dėl tų lėktuvų teikimo arabų valstybėms.

De Gaulle politikos pasikeitimas yra nesunkiai suprantamas. Jis nori išnaudoti susidariusią padėtį savo naudai ir užimti buvusią anglo-saksų vietą arabų pasaulyje. Tuo tarpu Amerikai užimti prancūzų vietą ir ginkluoti Izraelį yra menka paguoda, nes taip darydama ji dar daugiau stumia arabus į sovietų glėbį. Už tat prezidentas Johnsonas pažadėdamas Izraelio prašymą žiūrėti 'su simpatija', manoma, spaudė Eshkolį padaryti nuolaidų politikiškai.

JAV politikos tikslas yra priversti Izraelį at-

duoti užimtas per birželio mėn. karą teritorijas arabų kaimynams mainais už Izraelio valstybės pripažinimą ir taikos garantijas. Tačiau tas tikslas yra labai sunkiai pasiekiamas. Kiekviena atveju atrodo, kad Izraeliui bus labai sunku susikalbėti su Egiptu ir Sirija -- arabų valstybėmis, kurias sovietai vėl gerai apginklavo, tačiau esama vilties, kad Jordanijos karalius Huseinas, kurio režimą kol kas išlaikė britai ir amerikiečiai, bus daugiau sukalbamas. Paskutiniu laiku pasklido gandų, kad ir popiežius Povilas VI turįs planą, pagal kurį Jordanija turėtų gauti atgal prarastą teritorijas, plius Gazos sritį, kuri iki šiol buvo valdoma Egipto, o Jeruzalė turėtų būti paskelbta tarptautiniu miestu. Tą planą popiežius išdėstęs Johnsonui per paskutinį pasimatymą Vatikane ir gavęs jo pritarimą. Tačiau kol kas ir žydai ir arabai apie tokį planą nenori nieko girdėti.

Čia pat pravartu atsiminti, kad JAV - Izraelio santykiai iš tikrųjų yra tik dviejų Amerikos ir Azijos kontinentų valstybių ryšiai. Strateginiai ir ūkiškai Izraelio

išsilaikymas nėra JAV gyvybinis interesas. Galima turbūt net teigti, kad Izraelio pranykimas būtų naudingas Amerikai, nes automatiškai pablogėtų arabų - sovietų santykiai, arabai pradėtų kratyti sovietų 'globos'. Tačiau taip samprotaudami užmirštame žydų mažumos įtaką JAV-bėse. JAV prezidentas, kuris rinkiminiais metais rodo dėmesį visom tautinėm mažumom, yra suinteresuotas tos įtakingos grupės parama.

Kalbant ta prasme reiktų konstatuoti, kad jei Izraelio - arabų karas pakenkė JAV santykiams su arabų valstybėmis, pačių JAV gyvenime jis turėjo labai teigiamos įtakos. Turiu galvoje Vietnamo karą ir santykius su Sovietų Sąjunga. Kartais man net atrodo, kad 'vidaus spaudimas' būtų priverstęs JAV kapituluoti pietryčių Azijoje, jei ne Izraelio - arabų karas.

Amerikos 'viešojo nuomonė' nuolat yra įtikinėjama, kad kiekvienas ne kairysis režimas yra iš esmės blogas, fašistinis. Už tat JAV turinčios palikti savo likimui pietinį Vietnamą, aktyviai kovoti su Pietų Afrika ir Rhodėzija, nutraukti santykius su Graikijos 'pulkinku' vyriausybe ir t.t. Visa šita įkyri litanija staiga susimaišė per Izraelio - arabų karą. Žinia, Egipto Nasseris, galima ir dabar skelbti esant fašistu, tačiau kas stovi jo užnugary? Ne vokiečių naciai, kaip kad buvo ilgai skelbiama, bet pati Sovietų Sąjunga, ta pati, kuri stovi ir šiaurės Vietnamo užnugary. Jei reikalauti JAV pasitraukimo iš pietinio Vietnamo, negali pasisakyti ir už JAV paramą Izraeliui, kuris šiuo metu laiko pavergęs porą milijonų arabų, kurie, kaip neskaičiuosi, vistiek pačiu geriausiu atveju laikomi antros eilės piliečiais.

Už tat kiekvienas aky-

Lietuvių Žurnalistų Sąjungos pirmininkas Vytautas Alantas

A. Noraus-Naruševičiaus nuotrauka

KAIP TU MAN, TAIP AŠ TAU

PASIKALBĖJIMAS SU LIETUVIŲ ŽURNALISTŲ SĄJUNGOS PIRMININKU VYTAUTU ALANTU

A. Musteikis

-- Mums, detroitiečiams, buvo malonu sužinoti, kad spaudos bendradarbių vyriausias pareigas sutikote prisiminti šiais didžiaisais Lietuvos Laisvės Kovos

Metais. Aš manau, kad lietuvių visuomenė norėtų išgirsti iš naujojo Lietuvos Žurnalistų Sąjungos pirmininko apie būsimus Centro Valdybos darbus. Visų pirma norėčiau paklausti, kokie Centro Valdybos darbai numatomi artimiausioje ateityje?

-- Pirmiausia mes norime parašyti ir visiems Sąjungos nariams išsiųstinėti savo deklaraciją, kurioje būtų aiškiai išdėstyta, ką Valdyba rengiasi daryti, kokia yra Sąjungos dabartinė organizacinė bei finansinė padėtis ir ko mes, Centro Valdyba, iš Sąjungos narių laukiame. (Tokios deklaracijos projektą

Metais. Aš manau, kad lietuvių visuomenė norėtų išgirsti iš naujojo Lietuvos Žurnalistų Sąjungos pirmininko apie būsimus Centro Valdybos darbus. Visų pirma norėčiau paklausti, kokie Centro Valdybos darbai numatomi artimiausioje ateityje?

Metais. Aš manau, kad lietuvių visuomenė norėtų išgirsti iš naujojo Lietuvos Žurnalistų Sąjungos pirmininko apie būsimus Centro Valdybos darbus. Visų pirma norėčiau paklausti, kokie Centro Valdybos darbai numatomi artimiausioje ateityje?

ŠIANDIEN IR RYTOJ

VAKARUOSE komunistų ir jų simpatikų burnos užsitus. Jie bijo prasižioti dėl sovietų rašytojų nuteisimo, nors visad rėkia, kad turi būti gerbiama žmonių laisvė pareikšti savo nuomonę. Taip, tik ne komunistiniuose kraštuose. Net ir dabar jų laikraščiai nedrįso perspausdinti jauno sovietų mokslininko Pavelio Litvinovo, buvusio užsieny reikalų ministro Litvinovo anūko, protestą, dėl laisvės nebuvimo Sovietijoje. Litvinovas su tokiu pareiškimu save išstato pavojum. Sovietų saugumo organai jau įspėjo, kad bus nubaustas, jei drįs paskelbti dokumentus apie sovietų rašytojo Vladimiro Bukovskio nuteisimą, už manifestacijos organizavimą Majakovskio aikštėje, kur skaitė savo poetas.

Pilnai yra suprantama teisėjų ir kaltintojų baimė, kad toks dokumentas nebūtų paskelbtas, nes jis slepia nemalonią tiesą apie tikrąjį sovietinį režimą.

Savo gynybai teisme Bukovski rėmėsi sovietine konstitucija, kuri pažodžiui sako, kad "procesijos ir manifestacijos gatvėse leidžiamos". Bukovski paklausė savo kaltintojų: "Kodėl toks straipsnis yra konstitucijoje? Ar dėl gegužės pirmos manifestacijos ir dėl spalio revoliucijos sukakties organizavimo? Mums nereikalinga laisvė 'už', jei neturime laisvės 'prieš'."

Bukovski taip pat citavo sovietų konstitucijos 125 straipsnį, kuris garantuoja spaudos, žodžio, susirinkimo ir manifestacijos laisvę. "Ar konstitucija nėra pagrindinis krašto įstatymas?" Jis sakė nesupranta, kaip įstatymo kritikavimas gali būti laikomas nusikaltimu. "Spaudos ir žodžio laisvė pirmiausiai yra kritikos laisvė. Niekam negali būti draudžiama kritikuoti savo vyriausybę. Kokiam krašte draudžiama kritikuoti vyriausybę? Gal kapitalistiniuose kraštuose? Ne! Mes žinome, kad ten leidžia veikti komunistų partijoms, kurių uždavinys yra griauti kapitalistinę santvarką". Ir Bukovski pabrėžė faktą, kad Amerikoje vėl leista veikti komunistų partijai, bet tuo metu teisėjai nutraukė jo kalbą.

Kaip matome, Sovietijoje jaunieji, kaip Bukovski, Litvinovas ir kiti drąsiai kelia balsą ir nebijo ginti savo pažiūras prieš teismą ir slapčiąją policiją. Bet vakaruose komunistai nedrįsta išsižioti.

★

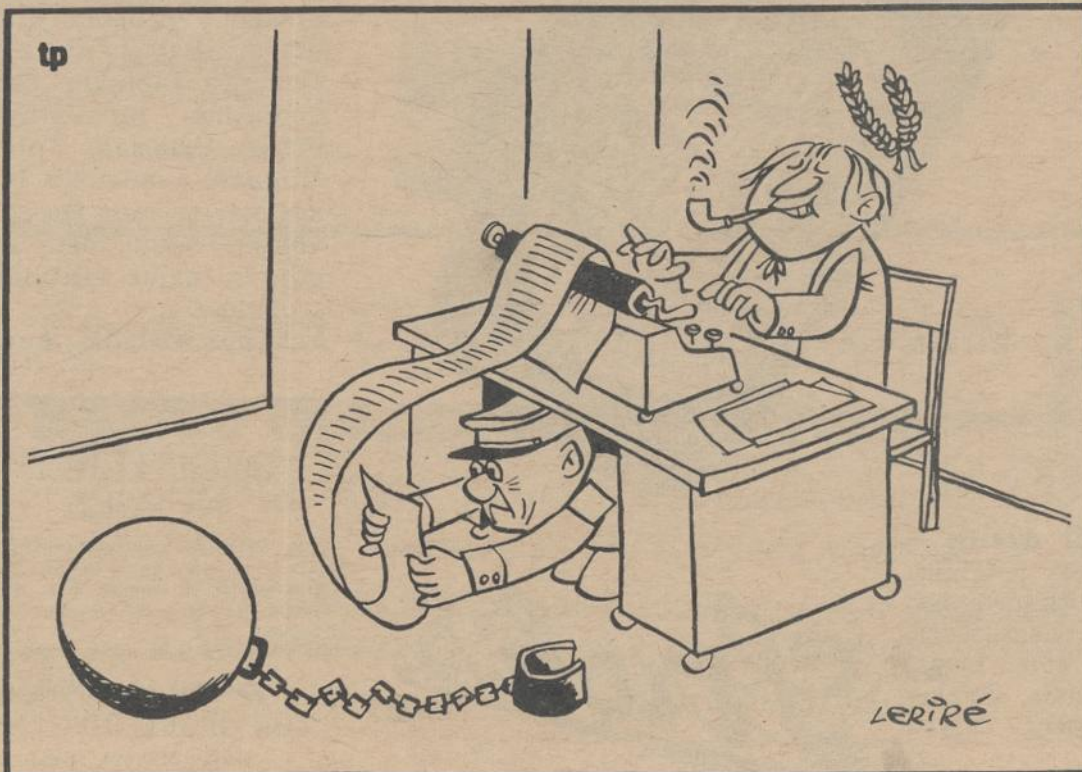
AMERIKIEČIŲ vieno laikraščio politinis redaktorius ruošiasi rašyti straipsnį apie Čekoslovakijos komunistų galvos Novotny nušalinimą, bet jam trūksta duomenų ir prašo savo kolegos patarimo.

Tas sako:

-- Geriau bus, jei paskambinsi telefonu ten esančiam mūsų korespondentui.

-- Gal taip bus geriausia. Bet kur aš turiu skambinti -- į Maskvą, ar į Prahą?!

(vg)

Sovietų rašytojų kūryba sekama...

IS VISO PASAULIO

• VIETNAME vyksta sunkios kovos, komunistams koncentruojant savo atakas į amerikiečių bazines ir pridant mažai nuostolių žuvusioms ir sužeistoms. Pastebėta komunistų koncentracija į pietus nuo demilitarizuotos zonos. Prie Laos sienos buvo bombarduota sunkiais B-52 bombonešiais. Komunistų puolimams intensyviai spaudoje nesiliauja pasirodą spėliojimai apie Hanoi norą derėtis, o taip pat iš tų amerikiečių politikų pusės raginimai sustabdyti Š. Vietnamo bombardavimus.

Dėl Vietnamo jaučiama ne mažos nervų įtampa, kai tuo tarpu kariai frontuose turi atlaikyti nesiliaujančias ir desperatiškas komunistų atakas.

• EGIPTE priskaičiuojama arti 7,000 Sov. S-gos "patarėjų". Prieš karą su Izraeliu jų buvo tarp 500-700. Sov. S-gos karo laivai vizituoja Aleksandrijos ir Port Saído uostus, kai kuriems tų laivų "vizita" užtesiant labai ilgą laiką.

• JAUNAS P. VIETNAME ka-rys, 22 m. Do Van Tan, pasigavęs komunistų išmestą granatą, prispaudė prie krūtinės ir buvo susprogdintas. Savo žygiu jis didvyriškai išgelbėjo 4 amerikiečių karių gyvybes.

• VIENUOLIKOJE JAV valstijų pavojinga keliauti automobiliais dėl užklupusių sniego ir šlapdrubos audrų. W. Virginijoje prisnigta 33 inčiai, Indijos antraeiliai keliai beveik neišvažiuojami. Daug kur nutrukę elektros laidai ir ištisos vietovės liko be elektros.

jau esu paruošęs, tik jis dar nėra priimtas Centro Valdybos).

-- Kokia padėtis šiuo metu žurnalistų šeimoj? Ar visi spaudos bendradarbiai yra apjungti žurnalistų Sąjungoje?

-- Žurnalistų Sąjungos organizacinė padėtis, kaip aukščiau pastebėjau, bus plačiau išdėstyta mūsų deklaracijoje. Dabar galėčiau tik tiek pasakyti, kad ta padėtis yra labai neaiški ir, atrodo, niekas lig šiol jos ir nesistengė išaiškinti. Kai bina Centro Valdybos rinkimai, dalyvauja apie šimtas balsuotojų, tačiau reikia manyti, kad lietuvių spaudos darbuotojų laisvame pasaulyje esama daugiau, bet kiek jų iš tikrųjų yra, tuo tarpu negalėčiau pasakyti. Mes esame pasiryžę surinkti tikslesnių duomenų, bet ar mums pavyks, priklausys ne nuo mūsų, o nuo aktingesnio narių bendravimo su Centro Valdyba.

-- Koks yra spaudos bendradarbių prieauglis?

-- Man nėra žinoma nė vieno atsitikimo, kad koks lietuvis studentas specialiai ruošųsi dirbti lietuvių spaudoje. Yra vienas kitas lietuvis studentas studijuojąs žurnalistiką, bet jų tikslas, be abejo, yra dirbti amerikiečių spaudoje. Kiek jų yra, nežinau, ir nežinau, kas tokias informacijas galėtų suteikti.

-- Kaip žiūrite į tuos korespondentus, kurie (Nukelta į 2 psl.)

KAIP TU MAN, TAIP AŠ TAU

(Atkelta iš 1 psl.)

ne tik rašo informacijas apie vietos įvykius, bet ir komentuoja? Būna atvejų, kada jų komentarai nėra tikslūs, neturi analitinio ir kultūrinio aspekto. Kiek žinau, amerikiečių spaudoje korespondentai komentarų nerašo, o tik informuoja kas, kur, kaip ir kada įvyko. Ar toks išskirtinis žinių pertekimas ir komentavimas yra geras ar blogas dalykas, o gal būt, lietuvių spaudoje ir turėtų būti praktikuojamas?

-- Mano atsakymas į tą painoką klausimą būtų toks: jei redaktorius korespondentui moka honorarą, tai jis jam ir padiktuoja, kaip ir ką jis turi rašyti, o jei korespondentas honoraro negauna, tai jis padiktuoja redaktoriui, kokias jo korespondencijas jis turi spausdinti. Jei korespondentui patinka, jis "komentuoja", jei jam nėra ūpo komentarams, jis nekomentuoja. Juk ar mes nežinome korespondentų nusistatymo? Ne vieno korespondento yra toks "darbo" šūkis: -- Tegul tik pamėgina redaktorius mano rašinius braukti ar nespausdinti! Negaus daugiau nei vienos mano eilutės! -- Ir apamai, tas žodis "komentavimas" yra miglotas ir jo prasmė turi labai daug niuansų. Komentavimas yra tik kalbėjimas arba, teisingiau sakant, plepėjimas apie "kokį dalyką. Mes kiekvienas "komentuojame" pagal savo išsi-

lavinimą, pasaulėžiūrą, charakterį, partinę priklausomybę, konfesinius įsitikinimus ir gal netgi pagal savo žmonių pageidavimus... Sakysime, atvažiuoja į miestą koks profesorius paskaitininkas. Jis, be abejo, gal savo dalyką ir išmano, bet, sakysime, neturi iškalbos. Vietiniams korespondentams medžiaga po dantimis. Profesorius gerbėjai arba jo pasaulėžiūros ar politinės pakraipos šalininkai parašys, kad žmonių susirinko apie tris šimtus, kad jie su nepaprastu susidomėjimu išklause jo kruopščiai paruoštos ir su iškalbinėmis ir prasmingomis pauzėmis skaitytos paskaitos. O paskaitininko priešininkas korespondentas taip parašys: -- Paskaitos pasiklausyti susirinko apie šimtas žmonių. Profesorius pasakojo senus, šimtus kartų girdėtus dalykus. Klausytojai mirė iš nuobodulio. Ir be viso to kalbėjo jas visą laiką mikčiojo... -- Anam jis buvo gražbylys "su prasmingomis pauzėmis", o tam -- miknius. Amerikiečių spaudoje korespondentai rašo kaip nori redaktorius, nes jis jiems moka honorarą. Taip buvo ir Lietuvoje laisvės laikais. Ir taip visur yra.

-- Kaip planuojate sujungti į šių metų istorinių įvykių paminėjimą?

-- Šio klausimo Centro Valdyba dar nėra svarsčiusi, bet aš ir ne manau, kad Žurnalistų

Sąjunga, kaip tokia, galėtų kokių nors savotiškų pasireiškimu prisidėti prie Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 50 metų sukaktuvių minėjimo. Į tą didelį darbą jungsis visa laisvame pasaulyje išeinanti spauda, o tą darbą ir dirba priklausą ir nepriklausą Sąjungai nariai. Juk koks būtų tų sukaktuvių minėjimas be spaudos darbininkų? Kitaip sakant, šio įvykio minėjime yra labai plati dirva pasireikšti kiekvienam spaudos darbuotojui individualiai. Susidėjus palankesnėms aplinkybėms Centro valdyba norėtų prie šio įvykio paminėjimo prisidėti ir kolektyviškai, būtent, mes norėtume išleisti Lietuvių Žurnalistų Metraštį, bet ar tai pavyks, tuo tarpu dar negaliu pasakyti.

-- Būnant LŽS pirminku, ar tamstai nepitrūks daugiau laiko skirti literatūriniam darbui?

-- Tiesą sakant, dabar aš nei tam nei kitam darbui laiko neturiu, nes jį visą pasiima darbovietė...

-- Ar tamsta nerašai ar bent neplanuoji rašyti šiemis metams dramą, komediją ar kokį politinį veikalą iš mūsų tautos gyvenimo?

-- Ne.

-- Lietuvių visuomenės vardu dėkoju tamstai, kad nepailsti spaudos darbuose. Tamsta visada duodi visuomenei nemažą auką, kuri toli gražu ne visada įperkama doleriais, bet kuri liks lietuvių tautos nuosavybė ir nykstanti vertybė.

Detroito Lietuvių Namų N. Metų sutikimo programos išpildytojai: A. Pesys, V. Žebertavičius ir S. Garliauskas.

NAUJI METAI SAVUOSE NAMUOSE

Dalis detroitiešių 1968 metus sutiko savuose namuose, kita dalis buvo išėjusi svetur: samdėsi patalpas ar apsiribojo savo gyvenamo namo rūsiu.

Reikėtų džiaugtis, kad Lietuvių Namuose rengiami Naujų metų sutikimo baliai kiekvienais metais vis labiau lietuviškėja.

Nežiūrint sienų išpuosėtų lietuviškais, lietuvių dailininkų, paveikslais bei lietuviškais, Jurgio Baublio pagamintais, Lietuvos miestų herbais, šiais metais jau galėjo pasisamdyti ir lietuvišką orkestrą. Vytauto Petrausko vadovaujamas Atžalyno orkestras lietuvių namams tikrai nepadarė gėdos: grojo pilnam sąstatai ir nepailso net iki vėlyvos nakties.

Nors balaus pradžią buvo skelbta 9 val. vak., bet jau gerokai prieš 9 val. žmonės pradėjo rinktis. Po trumpo susipažinimo apatinėje salėje visus įeinančius į balaus salę sutiko lengvai į akis krintančios obalsis "Laimingų 1968 Metų", o jo apačioje degė trys tautiški spalvų ugnelės, tartum primindamos kiekvienam, čia atėjusiam pasilinksinti, kad jos dar dega mūsų širdyse.

Prieš pradėdant vakšes, trumpą, šiai progai pritaikintą programą, su naujų metų kupletais ir linkėjimais, gana išpuodingai atliko St. Garliauskas, Alg. Pesys ir V. Žebertavičius. Artėjant vidurnakčiui ir stojant ant Naujų Metų slenkščio, trumpu žodžiu sveikino ir laimės linkėjo Detroito Lietuvių Namų Draugijos pirminkas Albinas Bliudžius. Raštu sveikino Detroito Lietuvių Bendruomenės pirminkas Jonas Urbonas. Toliau Himnas, asmeniškai linkėjimai ir mes jau stovėjome Naujų Metų angijoje su nauja viltimi ir troškimais.

Kasgi buvo tie, kurie

vienas kitam linkėjo sveikatos ir laimingų metų, jei truputį pasidairysi, tai čia sutiksi visus tuos, kurie tuos namus nupirko, jais didžiuojasi ir visokeriopai remia.

Tikrai energinga ir ne-nuilstanti šventės šeiminkų šeimoje jautėsi Jo-

no Atkočiaičio ranka: jis visur buvo ir visur padėjo, bei patarinėjo ir, jei buvo reikalinga, kai ką reikalinga kryptimi pastūmėjo. Šventės programai vadovavo Justinas Pusdešris. j.g.

• Detroito Lietuvių Namų Draugijos metinis susirinkimas įvyks sausio 21 d., 12 val. Detroito Lietuvių Namuose.

Dariaus ir Girėno klubo pirminko stalas N. Metų sutikime, Sėdi Tamulioniai, Banioniai ir A. Bliudžius. J. Gaižučio nuotrauka

Detroito Lietuvių Namų pirminko stalas: Sėdi: S. Narbutienė, inž. N. Miškinis, R. Vaitiekaitienė ir S. Bliudžiuvienė. J. Gaižučio nuotrauka

JAU... STROH'S
BE-DEPOZITO
BE-GRĄŽINIMO
KVORTOS
SU
**nusukamu
kamščiu**

Tik nusuk... ir vėl užsuk
Mažas posūkis ir jūs pasiruošę įpilti stiklinę Stroh's. Nori sutaupyti vėlesniam laikui? Užsuk kamštį. Tai lengviausias būdas gėrėtis skirtingo skonio alumi. Liepsnoj darymas teikia tą skirtumą. Gėrekis Stroh's... vieninteliu liepsnoj darytu alumi Amerikoje.

Stroh's

LIEPSNOJ DARYTO SKONIS

The Stroh Brewery Company, Detroit 26, Michigan

toto
V. MAŽELIS
Tel. HY 7-4677

- vestuvės: spalvota ir juoda balta (gali vykti ir į kitus miestus)
- portretūra
- meno darbų nuotraukos ir kiti foto patarnavimai

422 MENAHAN STREET — RIDGEWOOD, N. Y. 11237

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Licenzijuotą lietuvių įmonę, registruotą U. S. Department of Justice

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 — Tel. WA 5-2787
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 — Tel. WA 5-2737
3212 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608 — Tel. CA 5-1864

DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kity Lietuvoje pageidaujamų prekių labai prienamomis, žemesnėmis negu kitur kainomis.

KREIPKITES į mūsų lietuvių bendrovę, kuri turi teisę siuntinius siųsti be tarpininkų, tiesiai iš Chicago į Lietuvą. Vedėjai E. ir V. ŽUKAUSKAI

REGISTERED NURSES

Immediate permanent supervisory positions awaiting graduates of accredited school of nursing. B. S. degree preferred, however others will be considered.

If interested and qualified apply

Director of Nursing

THE GRACE HOSPITAL

18700 Meyers Road

Detroit, Michigan

(4-8)

DIRVAThe Lithuanian Newspaper
Established 1915

6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44103

Telephone: 431-6344

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.
Published every Monday, Wednesday and Friday except in case
of Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
VLTIS, Inc. (Non-profit).Subscription per year \$13.00, Single copy 10 cents.
Editor-in-chief Jonas Čiurberkis.Prenumerata metams \$13,00 pusei metų \$7,00 Dirva išeina;
tris kartus į savaitę, išskyrus šventes ir du kartus
liepos ir rugpjūčio mėnesiais.

Redaguoja:

Jonas Čiurberkis ir Vytautas Gedgaudas

ANTANO OLIO IDĖJŲ ĮAMŽINIMUI

Daugelis mūsų veikėjų yra iškinę į sukaktuvinių metų ir Vasario 16 minėjimų ruošą. Kur ir kaip toji ruošą pasibaigs, parodys netolima ateitis. Tačiau ALT S-gos valdyba jau iš anksto ragina savo skyrių valdybas išsidėmėti, jog artėja dar viena sukaktis, kuri šioje organizacijoje taip pat privalės būti tinkamai paminėta. Tai 10 metų nuo Antano Olio mirties.

Savo bendraraščio 4 nr. ALTS-gos valdyba rašo, kad S-gos steigėjas ir pirmasis pirmininkas buvo tas, kurio dėka "Sąjunga giliai įleido šaknis Amerikos lietuvių gyvenime".

"Antano Olio įnašas lietuvių visuomeniniame gyvenime buvo labai ryškus: jis skiepjo visų lietuvių sutartino darbo mintį, kad mūsų tikslai būtų sėkmingiau įgyvendinami".

"Antanas Olis lietuvių vardą ir Lietuvos laisvės reikalą plačiai kėlė JAV visuomenės ir vadovaujančių asmenų tarpe. Jis siekė Lietuvos laisvės bylą padaryti ir JAV politikos ir laisvės dalimi..."

Kodėl Antanas Olis taip veikė, tąja linkme traukė visus lietuvius, iš dalies paaiškina jo artimas bičiulis Juozas Bačiūnas. Vienoje savo kalbų jis pabrėžė, kad "netekę vieno iš stambiausių Amerikos lietuvių politikos veikėjų, visi vienodai teigėme, kad šis vyras iškilo kaip lietuvis ir stambiai tarnavo Lietuvos laisvės bylai daugiausia dėl to, kad, nors niekad Lietuvos nematęs, pamilo, įsijautė į lietuvių kalbą, meną, poeziją, dainą ir muziką. Tik lietuviško kultūros poveikio dėka jis liko lietuvis ir nei kaip žmogus, nei kaip politikas nesuvirė "amerikoniskame katile", kaip tūkstančiai ir tūkstančiai jo bendralaičių".

Taigi, Antanas Olis liko ne tik lietuviu, bet ir viena iškiliausių jų tarpe asmenybių, tos daug kam taip sunkiai atsiekiamos politikos ir kultūros sintezės dėka.

Tai yra pavyzdys, kurio neužtenka prisiminti vienkartinį minėjimą. ALTS-gos skyriai, svarstydami valdybos gražią ir prasmingą sugestiją, gerai padarytą apsvaistę ir išnagrinę ne vien minėjimų techniskąją pusę, bet kartu ir klausimą, kaip Antano Olio vardą įamžinti jo asmeniui ir nuveiktiems darbams atitinkamu paminklu. O čia jau prasisiveria labai daug galimybių, nes kiekvienas skyrius gali pasirodyti vienas už kitą geresnėmis sugestijomis. Ar tai bus stipendijų fondas ar kaip kitaip pavadintas jaunimui remti izdas, ar tai bus knygų ar spaudos rėmimo fondas, ar koks kitas, svarbu, kad iš anksto tokios galimybės būtų gerai apgalvotos, išsvarstytos ir laiku patiekto galutinam sprendimui. Ką nors apčiuopiama ir paliekama sukūrus, Antano Olio vardas liks ilgiems laikams įamžintas ir jo nuopelnais ir darbais pasėta sėkla neš gerą vaisių.

KLAIPĖDOS ATVADAVIMO DIENA

Prieš 45 metus sausio 15 d. mūsų narsūs sukilėliai, Jono Budrio vadovaujami, užėmė Klaipėdą ir tuo būdu Mažosios Lietuvos dalis — Klaipėdos kraštas — perėjo Lietuvos Valstybės suverienai valdžion. Ką reiškia valstybei turėti laisvą išėjimą į jūrą labai vaizdžiai nusako šie žinomo Lietuvos mokslininko ir profesoriaus Mykolo Roemerio žodžiai: "Baltijos jūra Lietuvai yra ne tik takti langas į pasaulį, tai mums visas pasaulis, tai mūsų gyvybė ir laisvės sąlyga". (L. P. 1960 m. 4 nr., pusl. 28).

Atvadavimas įvyko, nežūrint prancūzo komisaro Petisnė protesto bei pasipriešinimo ir prancūzų bei anglų karo laivų buvimu uoste. Tai buvo nepaprastai drąsus ir ryžtingas sukilėlių ir jos vadovybės žygis, įjėgęs mūsų laisvės kovų istorijon, greta kitų didelių įvykių. Dirvą tam paruošė

Martyno Jankaus vadovaujamą Mažosios Lietuvos Gelbėjimo Komitetą, paskelbęs, kad Klaipėdos kraštas jungiasi su Lietuva ir žinomas veikėjas Erdmonas Simonaitis slaptai organizavęs sukilimą. Jame dalyvavo ir Mažosios ir Didžiosios Lietuvos lietuviai savanoriai, vykdydami lietuvių tautos troškimą ir svajonę.

Kam tas sukilimas, tos kruvinos aukos buvo reikalingos? Juk Versalės Taikos sutartimi po pirmojo pasaulinio karo tas kraštas buvo nuo Vokietijos valstybės atskirtas ir laikinai jį valdyti buvo pavestas prancūzams. Bet kai vokiečių partijų vadai Klaipėdoje, remiami prancūzų ir lenkų, panorą Klaipėdos kraštą paversti "Freistatu" — laisva teritorija su savo vokiška valdžia, tai Maž. Lietuvos Gelbėjimo Komitetą užkirto tam pragaištingam

Pereitų metų kovo pradžioje keturi iniciatoriai (dr. J. Bartkus, E. Bartkus, dr. J. Dauparas ir J. Jurkūnas) metė šūkį: "Chicagoje kuriama Bendrovė Lietuvių Tautiniai Namai, Bendrovė turi tikslą nupirkti namus ir atitinkamus sklypus Chicagoje... Bendrovės pirmasis susirinkimas šaukiamas šių metų kovo 12 d... Susirinkime bus svarstomi bendrovės reikalai; renkami bendrovės direktoriai ir priimami įnašai Lietuvių Tautiniams Namams pirkti..."

Pirmasis bendrovės susirinkimas išrinko aštuonis direktorius į tarybą ir įgaliavo juos vesti bendrovę, pradedant josios inkorporavimu. Kitus penkis asmenis į bendrovės direktorių tarybą delegavo organizacijos, įstojusios į Liet. Taut. Namų narius. Direktorių taryba išrinko bendrovės valdybą ir tarybos prezidiumą. Į valdybą įėjo: J. Jurkūnas — pirm., P. Vėbra — vice-

žygiui kelią, paskelbdamas minėtą deklaraciją ir tai deklaracijai įvykdyti — sukilimą. Tai buvo nepaprastai didelės svarbos ir reikšmės įvykis. Lietuvos valstybės plotas padidėjo, o svarbiausia — Klaipėdos uostas padarė Lietuvą jūrine valstybe ir suteikė galimybę Lietuvai ekonominiai kilti. Tą gerai suprato tuometinis Lietuvos vyriausybės min. pirmin. Ernestas Galvanauskas, pavartojęs savo aukštus diplomatinis sugebėjimus tą atvadavimą teisiniai sutvarkyti, kiek tai leido tuometinės politinės sąlygos. Lietuva iš merdėjimo stovio sparčiais žingsniais ėjo ūkinio gerbūvio keliu, Lietuvos politinis prestižas kaimynų akyse pakilo — neberekėjo naudotis nei Latvijos nei Vokietijos uostais. Nepriklausomoje Lietuvoje sausio 15-ji dieną mes iškilmingai švėsdavome, suprasdami Klaipėdos reikšmę. Dabar gi tremtyje, retai kur ji net minima, tik vienur-kitur jūrų skautai ar šauliai ją dar pamini, o didžiosios organizacijos — tyli. O reikėtų Klaipėdos krašto atvadavimą minėti visur ir plačiau, nes kitaip atrodytų, kad mes Klaipėdos kraštą užmirštame, gi to padaryti mes jokių būdų neturėtume. Tokiu atveju reikėtų mininti 16-sios vasario šventę būtinai į ją įjungti ir sausio 15-sios dienos paminėjimą, tuo būdu ji nebūtų pamiršta ir kartu iškilmingai atšvesta.

Minint Klaipėdos krašto atvadavimą, mūsų šventa pareiga — pareikšti amžiną pagarbą sukilime kritusiems ir sukilimui vadovavusiems.

R. Liormanas

LIETUVIŲ TAUTINIAI NAMAI CHICAGOJE

pirm., S. Virpša — izd., K. Ramonas — izd. pav. ir vicepirmininkais: dr. J. Dauparas, dr. J. Bartkus ir A. Šošė. Be išvardintųjų kiti direktoriai: K. Matutis, A. Modestas, C. Modestas, K. Pocius, A. Rūkštelė.

Ligi šiol Lietuvių Tautinių Namų Bendrovės Vadovybė rūpestingai vykdė jai pavestą bendrovės organizavimo, įteisinimo darbą ir kapitalo namų fondui telkimą. Paruoštieji Lietuvių Tautinių Namų B-vės nuostatai (čarteris) įregistruotas Illinois valstijoje, kaip Lithuanian National Hall, Inc. Bendrovė yra ne pelno (none profit) grupė.

Lietuvių Tautinių Namų pirmasis metinis narių susirinkimas šaukiamas 1968 m. sausio 21 d. Chicagoje, Kard. Mundelein Vyčių salėje, 2306 West 69 Street. Pradžią 3 val. 30 min. p. p. Susirinkimo išvakarėse (sausio 12 d.) Tautinių Namų Valdyba suorganizavo bendrovės reikalais lietuvių spaudos konferenciją. Čia teikiama eilė minčių iš inž. Jono Jurkūno kalbos, konferenciją pradedant.

Dėk o damas lietuviškos spaudos redaktoriams, korespondentams už parodytą malonų dėmesį, atsilankant į Lietuvių Tautinių Namų B-vės reikalais pokalbį, pasiinformavimą, inž. J. Jurkūnas pareiškė, kad šio pasikalbėjimo tikslas kelerio pas: a) norima spaudos žmones arčiau supažindinti

su Lietuvių Tautinių Namų bendrovės siekais, juridine, finansine padėtimi bei artimiausiais ėjimais, b) drauge norėta spaudos žmones pakviesti talkon, reikiama savo laikraščiuose pagvildenant tautinių namų klausimą ir siekais, c) taip pat bendrovės valdyba naudojasi proga padėkoti visiems tiems, kurie talkino Tautinių Namų valdybai, teikė patarimus ir visokią paramą.

Nariais gali būti pavieniai asmenys ir organizacijos. Asmuo priimtas nariu ir įnešęs \$100.00 turi vieną balsą. Iš to šimto, \$10.00 yra nario mokestis, o \$90.00 yra ilgametė beprocentinė paskola. Narys už kiekvieną įneštą šimtą dolerių, gauna pažymėjimą su nustatyta balsavimo galia ir atitinkamą ilgalaikę paskolos laktą.

Narys, atsidūręs finansiniuose sunkumuose, pagal tam tikrą nutarimą, paskolintą sumą gali atgauti. Mirusio nario sąskaita gali būti pervesta artimiesiems šeimos nariams. Bendrai, kiekvienas bendrovės narys yra atsakingas už bendrovės įsipareigojimus tik savo įnašo suma.

Organizacija, įstojusi į Lietuvių Tautinių Namų sudėtį, be atitinkamos balsavimo teisės, gali gauti teisę deleguoti iš savo narių tarp vieną ar du asmenis į LTN direktorių tarybą.

Norint apsaugoti pavienių asmenų teises, nustatyta, kad organizacijų deleguotų direktorių skaičius negali būti didesnis už pavienių narių renkamąjį direktorių skaičių.

Šiuo metu jau sudėta kapitalo suma artėja į \$30,000. Namų Valdyba turi eilę pasiūlymų pirkti sklypus ar sklypus ir pastatus. Pasiūlymai aiškinami, tiriami.

M. Valiukėnas

HELP WANTED MALE

PUNCH PRESS OPERATORS
For medium size stamping plant. Experienced on small & medium stamping. Excellent wages & fringe benefits. Steady employment.
PARAMOUNT FABRICATING CO.
13595 Helen
Detroit, Mich.

(3-9)

BAIGĖ GIMNAZIJAS APMOKOMI MAŠINISTO AMATUI

Puiki proga įsigyti pilną apmokymą įgudusio mašinisto pozicijai. Reikalingas gimnazijos diplomai, plius polinkis mechaniko darbu.

Geras darbo metu apmokymas ir instrukcijos klase, kad pagelbėtų pažangai. Privalote rašyti, skaičiuoti ir gerai kalbėti angliškai.

Puikus pradinis atlyginimas, visa eilė apdraudų. 10% premija antrai pamainai.

OSBORN MFG. COMPANY

5401 Hamilton Ave.

Phone: 361-1900

An Equal Opportunity Employer
(7-8)

extra

Jūsų telefono knygoje apstu "extras"! Šalia pavardžių, adresų ir telefonų numerių iš kiekvienos vietovės, jūs randate...

- ☐ Policijos ir gaisrininkų numerius
- ☐ Sujungimo taisykles
- ☐ Zonų kodus
- ☐ Faktus apie apylinkę
- ☐ Susisiekimo įstatymus ir taisykles
- ☐ Yellow Pages pirkėjų rodykles

Naudokitės telefono knyga visa jos vertė

Ohio Bell

Part of the Nationwide Bell System

Viešėdami Chicagoje aplankykite

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ —

PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAZEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

K a i n o s ž e m o s — Pasirinkimas didelis.

APSILANKE — ĮSITIKINSITE.

ŽMOGUS IR AKMUO

A. Diržys

Iš dr. Aleksandro Karolio Kuršiaus disertacijos, parašytos prieš 300 su viršum metų, o Amerikos Lietuvių Gydytojų Sąjungos išspausdintos antru kartu ir išleistos plačiai visuomenei tik ką praėjusiais metais, gauname gana ryškų vaizdą apie žmogaus giminybę su... akmeniu.

Ši giminybė yra ir ypatinga, ir įdomi, nors paguodos iš jos nėra. Mat, tikrovė yra ta, kad žmogus geba savyje, įvairiose kūno dalyse, gimdyti ir auginti ne sau artimą bet tikrą priešą -- akmenį.

Šis dr. Kuršiaus mokslo darbas, ypač dr. Vacrolo Paprocko užsispiriantiomis pastangomis buvo tartum iškastas iš užuželtų, be jokių žymių paviršiuje, kapų. O tuo pačiu ir pats A. K. Kuršius yra prikeltas daug akivaizdžiau iš numirusių ne vien gyviesiems dabar, bet ilgus amžius tveriančiom enciklopedijom su visom pirmenybėm, be abejo, Lietuvių Enciklopedijai -- kas, kur ir kada tokią leistų.

Mūsų periodinė spauda į šį Amerikos gydytojų leidinį parodė greitą dėmesį. Turbūt nėra to kio laikraščio ar žurnalo, kuris būtų apsilėdes to leidinio nepaminėjimu. Vis jau buvo ir vertinimų -- nuo trumpų pastabinių ligi ilgesnių ir bent riebesnių raidžių straipsnių pavadinimais. Tačiau įdomu ir tai, kad dėmesio būta veik išimtinai anam mokslininkui, kaip pirmam lietuviui Amerikos žemyne, kuriuo, girdi, mes dabar galim pasididžiuoti.

"Pirmas" ir tuo pirmumu "pasididžiuoti" ar tik nebus rodyklis dabartinių mūsų vyraujančių dorybių? -- O gal... ir silpnųbė!

Ši dr. Kuršiaus disertacija yra ne vien įdomi "visiems, kurie mėgsta praeiti". Ji yra taip pat ne vien tinkanti "dovanti amerikiečiams", kaip

sertacijoje filosofija tai yra lyg raudonaskilminis takas, kuris dabartinį ir daugelį būsiančių akmenų ligų pacientus veda ir ves į nuodugnesnį

Dr. Alexander Carolus Cursius-Curtius

kad tą leidinį sutiko ir įvertino laikraštis Darbininkas (1967, No. 64). Ji yra daug daugiau naudinga kiekvienam mūsų daugiau žinoti apie savo kūną, gamintoją savo priešo -- akmenį. O ypač naudinga, kad disertacija duoda mums bendrą ir vaizdžią akmenų negerovių problematiką. Duoda trumpai, bet drūtai.

Disertacijos drūties glūdi tame, kad visam šiam medicininiam svarstymui, aiškinimui ape kūne atsirandančias silpnības, autorius duoda platų ir filosofinį pagrindą. Tuo prasideda disertacija (įvadas), o ypač veik viena filosofija yra jo 13 išvadų disertacijos gale. Filosofinių dingtelėjimų yra ir dvidešimt vienoje tezėje, taip kad šioje di-

savo silpnųbų pažinimą.

Nesu medikas, tačiau karts nuo karto, lyg nusibostų visą laiką būti sveikam, tampu pacientu. Turiu pabrėžti -- esu buvęs ir aš bepradedančių pas mane formuotis mažytėlių akmenų gimnais, o tai ir duoda titulą sugriešyt šiuo straipsneliu. Nėra gi abejonės, kad dr. Kuršių noriu pagerbti kaip pacientas. Ir tik tiek.

Iš dr. Kuršiaus I tezės sužinome, kad akmenų mūsų nuodėminguose kūnuose randama ne vien inkstuose ir pūslelėse. Jų esama ir bamboje, ir krūtyse, taip pat -- gerklėje, žiotyse, po liežuviu, širdyje, o "taip pat ir smegenyse" -- sako disertacijos autorius.

Nevardindamas visų tų kūno dalių, kurias mi-

ni dr. Kuršius, atkreipiu dėmesį į akmenų buvimą "taip pat smegenyse", anot autoriaus, "pačiame sielos soste". Autorius pavadindamas smegenis "sielos sostu", atrodo, jautė, kad toks smegenų išaukštinimas anuose -- prieš 300 metų! -- laikuose, kažin ar nėra per drąsus. Todėl jis, prieš tardamas "pačiame sielos soste" įterpė ir atsargos sakinėlį, žinoma, "jei (toks) sakymas dievybei patinka".

Bet visvien, įdomu tai, kad lietuvis -- bajoras, dr. Kuršius savo, gal vien filosofiniu, galvojamu jau tada neklydo.

Šiandien amerikietis dr. Robert White, atsidėjęs bandytojas pakeisti negaluojančias širdis sveikomis širdimis ir šiuo metu darąs tokius bandymus su gyvuliais, o jau ypač dabar ūgterėjusio vardo medicinoje dr. Kristijan Barnard -- Afrikoje su dviem širdžių perkėlimo sėkmingom operacijom, tvirtina išakmiai, kad žmogus miršta ne tada, kai širdis nustoja veikti, o tik tada, kai smegenys miršta. Šie du daktarai taria smegenis esant "sielos buveine" jau ir fiziologiniu patirimu ir kalba, be rezervų ir be baimės prieš dievybę.

Tai rodytų, kad dr. Kuršiaus disertacija nėra virtusi seniena, bet ir šiandien gaivi ir naudinga kiekvienam, o jau ypač tam, kuris pajunta jau kur nors savyje akmenų turįs...

Savo disertacijos XIV tezėje dr. Kuršius nurodo ankstyvines priemones, kurios gali sulaukyti akmenų atsiradimą, arba jau atsiradusių akmenų daugėjimą ir plitimą. Mano išmanymu, šis daktariškas nurodymas ne tik nepasenęs šiandien, bet jis yra amžinai galiojantis. Čia ne tiek svarbu pabrėžti maistą ar gėrimus, ar

ką kita, ką dr. Kuršius mini šioje tezėje, bet jau norėčiau riebiai ir raudonai pabrėžti ir atkreipti dėmesį, ką kiekvienas, anot daktaro, turi pažaboti. Tai yra Veneros, pykčio ir kitas aistras.

Kaip jau ten su kičomis visų rūšių aistromis būtų -- nežino kiekvienas mūsų ir nežino dievai, tačiau atkreipkim dėmesį ypač į pyktį. Ir kai taip neretai girdi viešai sakomas nuobodžias kalbas, skaitai piktai rašomus straipsnius, net knygomis rašomus atsiminimus, piktai ar kvailai, tai dr. Kuršiaus disertacijos aki-vaizdoje nebeišvengi to kio klausimo: -- negi tiek jau būtų mūsų, kurie turi akmenis smegenyse, po liežuviu, žiaunose ir rankų sąnariuose? -- ir dar vis ten norėtų tuos akmenis kultivuoti?

O ką gi gali žinoti, gal šiuo atveju dr. Kuršiaus disertacija galėtų pažadinti ne vieną į gera? -- Žinoma, galėtų pataisyti tą, kuris su dėmesiu skaitytų šią neilgą disertaciją, prieinamą veik visiems. Ji gi yra išleista viename leidinyje net trim kalbom: lotynų, anglų ir lietuvių, o tekainuoja tik 3 dolerius.

Tik trumpai paminėjęs disertacijos naudingumą mums santykių su atsirandančiu akmeniu ne vien inkstuose ir pūslelėse, sakyčiau, pirmo eilėje reikia džiaugtis, tiesiog atkastu iš sutrūnijimo dr. Kuršiaus mokslo darbu. Tik per šį patį darbą ir pats disertacijos autorius yra ryškiau prikeltas, ir, pagaliau jo pionieravimas Amerikos mokykloje yra ryškesnis.

Dr. Aleksandro Karoliaus Kuršiaus disertacija yra trumpa, todėl ir trijose kalbose išleista, ji iš paviršiaus tėra leidinys mažas, o

todėl kaikienu vadina mas tiesiog "knygele". Gal galima tą leidinį pavadinti ir mažybiniu žodžiu. Tačiau visais atvejais minimas leidinys yra rimtas ir svarus dokumentas. Pirmiausia, dokumentas įrodąs disertacijos autorių esant lietuviui; antra, autorių esant daugiausiai iš mokslintu žmogum; ir trečia -- autorių buvus pirmuoju lotynų kalbos mokyklos rektoriumi dabartinėje N. Y. saloj ankstyboj Amerikos kūrmosi fazėje, kai New Yorko miestas tebuvo mažas miestelis, o ir šio vardo dar neturėjo.

Nors šį leidinį išleido Amerikos Lietuvių Gydytojų Sąjunga, tačiau mes gerai žinom, kad tokiuose darbuose ištikrųjų nuopelnai priklauso atskiriems asmenims. Čia dr. V. Paprocko neretas nuopelnas yra randant pačią disertaciją Leidene, Olandijoje ir paruošiant kad ir trumpą disertacijos autoriaus biografiją, kurią sulipdyti nebuvo lengva. Antaras spiritus movens šiam darbui buvo dr. St. Budrys -- buv. A.L.G. S-gos pirmininkas, kuris visam šiam leidiniui davė esamą pavidalą ir suorganizavo knygos išleidimą. Abu daktarai šiuo metu dirba ne mokslinį darbą, o yra praktikuojantys, t.y., labai užsiėmę savo profesijoje, o tai reiškia, nuvotino poilsio laiko, arba turi labai mažai, arba ir visai jo neturi. Tai ypač padidina jų nuopelną, kai tokiu leidiniu daugiau įprasmino dešimtmetinę savo Sąjungos sukaktį, o mums visiems pacientams davė džiuginantį leidinį, kurį paskaityti nudinga ir įdomu. Na, kas mėgsta pasididžiavimus, tai ir tam šis leidinys sudaro gerą progą. Ir manau, kad tai net ir trijose kalbose išleista, ji iš paviršiaus tėra leidinys mažas, o ... akmuo.

VYT. ALANTAS

ŠVENTARAGIS

Ištrauka iš XIII amž. kronikos

(7)

Dar gerokai prieš vidurinę pradžią iškilms Alkaragio šventovėje. Kai nutilo paskutinioji vaidilūčių ir vaidilų bei muzikos instrumentų sutartinė giesmė, aidų aidais nubangavusi per girią, tuomet atsikėlė nuo saulutėmis, mėnuliukais ir slaptingais paukščių pavidalais išpuošto bei ažuolo lapais apkaistų savo sosto vyresnysis krivis Dievelta ir, priėjęs pasiramsčiuodamas aukštą, užriesta viršūne krivule prie pakylų krašto, taip prabilo pakeltu balsu į Padysnio šalies maldininkus, ir jo žodžiai, kaip ir giesmės garsai, lakiai aidėjo per girią, pasiekdami net ir tuos, kurie liko už šventovės ribų, nebegalėdami tilpti pačiame atvade:

-- Pažvelkite į Motiną Saulę, pažvelkite į mūsų aukurų Amžinąją Ugnį ir pažvelkite į savųjų židinių Gabiją: visur įsų akį ir kūną švelniai paglostys mūsų Motinos Saulės spindulys ir grožis. Mes džiaugiamės, kad Motina Saulė grįžo pas mus, nes kai ji paslepia savo skaisčių veidą po tamsiu rudens debesų šydu, tada tauras nustoja laigęs girioje, upelio čiurlenimas užsūnsta po baltomis sniego dulkėmis, Dysna susikausta storais šarvais, ir paukštėlis nustoja čiulbėti, pakišęs snapelį po sparneliu. O jei Motina Saulė užsūnstinusi pas mus nebegrįžtų pavasarį, mūsų žydinti tėvynė virstų žiaurių Pikulo karalyste.

Dievelta nutilo ir, rymodamas ant savo krivulės, apmetė akimis visą erdvę, pilną žmonių šventovės atvadą, tokį pilną, kad daugelis pavėlavusiųjų turėjo ieškoti vietos aikštės pakraščiuose tarp griau-menų. Jam stojosi džiugu, kad jo broliai tokie ištikimi savo dievams ir papročiams, ir jis tęsė toliau savo pamokslą dar su didesne pagava:

-- Saulė valdovė, Saulė motina, Saulė didžioji gyvybės davėja ir gyvenimo versmė! Mes visi esame Motinos Saulės vaikai. Ji gimdo mūsų gentį, dauginą girios žvėrį ir vandenų žuvį, ji savo švelniais, spindinčiais pirštais iškarpo rožės žiedą nežemiško grožio pavidalais, įkvepia taurui į ragus stiprybę ir į žiebia išminties žiburį žmogaus galvoje. Motinos Saulės galybė yra beribė, visur ir visada buvusi, visur ir visada esanti ir visur ir visada būsianti. Jos globojama, puoselėjama ir palaikoma Gyvata nugali Mirtį ir paverčia niekais jos užmačias visą gyvą nušluoti nuo žemės paviršiaus. Motinos saulės mūsų aukuruose užkurta Amžinoji Ugnis yra mūsų gen-

ties Gyvatos ir amžinybės prasmuo, Šventoji Ugnis yra mūsų dievų ženklas ant žemės!

Dievelta vėl stabtelėjo, lyg ir norėdamas duoti klausytojams progą, kad jie giliau įsidėtų galvosna jo žodžius. Paskum jis kalbėjo toliau:

-- Motina Saulė gamtos iščiuose pradeda naują gyvybę ir savo užburta galia išvilioja iš drėgnos dirvos gležną pasėlį ir glamonėja jį savo spinduliais tol, kol jis subręsta ir nunoksta brandžių grūdų, pripildytu Saulės spindulių slėpiningos, mūsų gyvybę palaikančios jėgos; ji motiniškai globoja mažą žiurkį, kol užauga jo vilna, dengianti jo ir mūsų kūną; ji, kaip gera motina nuogu, iš klausinio išriedėjusiu paukšteliu, apželdydama jį pūkais ir plunksnomis, kad jis nesusaltų per žiemos speigus.

Baigdamas pamokslininkas pasveikino padysnėnus, taip gausingai sukeliačiusius į Pavasario Šventę, palinkėjo jiems geros sveikatos, derlingų metų ir ramybės ir užbaigė savo pamokslą šiais žodžiais:

-- Tenegalvoja niekas iš įsų, kad tik mes vieni, kriviai, kursime Amžinosios Ugnies aukurus: savo aukurus mes privalome kurstyti visi, nes kas gi yra Šventosios Ugnies kuras? Mūsų darbai mūsų žygiai ir mūsų kraujas. Kai sidabrininkas nukala auskarą, jis deda kurą ant Amžinosios Ugnies aukuro; kai dainius sūdeda dainą, jis savo įkvėptu žodžiu pakursto dievų aukurą; kai karžygius pralija savo kraują mūšio lauke, nuo jo didžiosios aukos skaisčiau su liepsnoja mūsų aukurai; kai motina skausmuose pagimdo naują gyvybę, ji sūdeda didžiausią auką ant Amžinosios Ugnies aukuro, nes gi tik per motiną mūsų gentis lieka amžina. Visi mes esame didžiosios Gyvatos padariniai, visi mes esame Amžinąją Ugnį bekurstę žyniai, ir tie aukurai turi skaisčiai liepsnoti ne tik šventyklose, bet ir mūsų Gabijos židiniuose ir pirmo galvon mūsų širdyse.

Dievelta ištisė dešinę ranką, lyg žmones laimindamas, lyg atsiveikindamas, ir pasiramsčiuodamas savo krivule, nusileido nuo pakylų, Jauni kriviai paskui jį išnešė. Jo kėdė.

Tuo metu prie ramovės didžiųjų vartų kilo sąmyšis. Žmonės ėmė žvalgytis ton pusėn, ir per minios galvas, kaip liepsna per išdžiuvusį viksvyną, ėmė skliti gandas: Mindaugas atkeliavo! Ar iš pagarbos Kernavės valdovui, ar iš smalsumo visi ėmė stotis ir staptytis per kitų galvas, norėdami pamatyti tą vyrą, kurio vardas aidėjo per visą Lietuvą ir toli už jos ribų.

Šventaragis, pasižokėjęs ant suolo, stengėsi neišleisti iš akių nė vieno Mindaugo judesio. Žmonės paskubomis prieš jį skyrėsi, duodami jam kelią, o jis žingsniau ramus, nesidairydamas, nesišveikindamas ir truputį nuleidęs galvą, lyg ką mąstydamas. Visa ta didžiulė minia, atrodė, jam buvus nebuvus. Ir, nežinint jo santūrumo, Šventaragis jautė, kad iš to vyro sklinda kažkokia užkrečianti ir pavergianti galia. Jis jį rytu rijo akimis, ir jam dingo-

jos, lyg jo paties dvasios prieblandoje būtų tvykstelėjusi nauja švieselė, lyg ten būtų staiga patekėjęs kažkoks naujas šviesuolis. Visa Mindaugo povyta jam kėlė pagarbą, atsiduodančią baimę. Šventaragiui dingtelėjo galvon, kad jo ramus, bet kietas žingsnis niekas nestubdys. Jis stebėjosi, kad Kernavės valdovas visai ne toks, kokį jam vaizdavo senasis kunigas Kunotas. Ligi tik išdavo kalbą apie Mindaugą, staiga senolio veide raukšlės dar labiau pagilėdavo, lūpas iškreipdavo panika ir neapykanta, ir jis prapliupdavo baisiausiais keiksmažodžiais, kokius tik jis įmąndavo išgalvoti.

-- Kokiai griovai dar neaišku, -- baigdavo senasis kunigas, -- ko jis nori? Jis nori apžiūti ir savo aštriais dėmenimis sugromuoliuti visą Lietuvą! Bepigu rėžti iš svetimos odos...

Šventaragiui toli gražu neatrodė, kad jis būtų panašus į atkistomis iltimis vilką. Priešingai, Mindaugas buvo vidutinio ūgio, tuomeningas, plačiapetis, taisyklingų ir kilnių veido bruožų vyras. Jis galėjo turėti gal kiek daugiau kaip 30 metų. Vilkėjo jis ilgą, bet kelių nesiekiančiu tamsiu švarku ir juosėjo poplėčius, didele sidabrine sagtimi susegu diržą, ant kurio vienoje pusėje kabėjo medžioklinis, auksu apkaustytas ragas, o kitoje -- brangiais akmenimis nusagstytais kriaunomis mažas durtuvėlis. Jo kepurės kairėje pusėje kyšojo kažkokio nežinomo paukščio didele plunksna. Iš Mindaugo ir jo palydovų apdaro atrodė, kad jie atkako į Alkaragį tiesiai iš medžioklės.

Pridurmais Mindaugo žingsniavo stambaus stoto, barzdotas, vidutinio amžiaus turtingai apsirengęs vyras.

-- Kas tas vyras? -- paklausė Šventaragis savo tėvą. -- Parnus, artimiausias Mindaugo patarėjas, -- atsakė kunigas Sugintas.

Kai Mindaugas su savo palydovais prisiartinio prie pakylų, iš kažkur atsirado Dievelta su keliais kriviais. Šventaragis matė iš tolo, kaip jis pasisveikino su svečiu ir užkopė su juo ant pakylų, o jo palydovai liko apačioje. Dievelta vėl atsisėdė į krivių atgaben-tą savo kėdę, o Mindaugas atsigręžė į žmones, plačiai apmesdamas akimis visą atvadą. Šventaragiui pasivaideliojo, kad tos didelės minios jis lyg ir nemato, kad Kernavės viešpats stovi išdidus ir vienišas, paklęs viršum visos tos galvų jūros, kad jis mato tai, ko nemato jis, Šventaragis, ir visa ta minia, žodžiu, kad jis kaip aitvaras skrajoja tik jam vienam tepasiekiamose aukštybėse. Tačiau kai jis prabilo, kalbėjo paprastai visiems suprantama kalba lyg būtų kalbėjęs valčiaus sveigoje. Jis nepataikavo, nesistengė įsiteikti, bet gi jo paprasti žodžiai, dažnai atremti į žmonių išmintį, visdėlto skambėjo valdoviškai.

-- Jūs susirinkote į savo seną ir garbingą šventovę Pavasario Šventės atšvęsti, dievams aukų sudėti, kad jie siųstų gražią vasarą ir duotų gerą derlių, -- kalbėjo jis aiškiai, kapojamu balsu.

(Bus daugiau)

UKRAINIEČIŲ ŠVENTĖ

Senatorius Frank J. Lausche pakviestas kalbėti ukrainiečių nepriklausomybės šventėje, ruošiamoje sausio 20 Hollenden House viešbučio salėje.

Ukraina buvo pasiskelbusi nepriklausoma valstybe 1918 m. sausio 22 Kijeve. 1917 m. nuvirtus caro valdžiai, Ukrainoje vykęs laisvės ir nepriklausomybės sąjūdis buvo apvainikuotas savos vyriausybės sudarymu ir atsiribojimo nuo caro valdžios paskelbimu. Tačiau Leninas, pamatęs grėsiantį pavojų nustoti derlingų žemės plotų, dar gi turtingą mineralais ir plieną, įteikė ultimatumą reikalaujant, kad ukrainiečiai besąlygiškai pasiduotų naujai komunistų valdžiai.

Kovos už nepriklausomybę tęsėsi iki 1921 m., parodant pasauliui, jog Maskva ir Kijevas atstovauja dviem skirtingom kultūrom, ideologijom ir siekiam. Kai Kijevas skelbė demokratines laisves ir žmonių lygybę prieš įstatymus, tautų laisvo apsisprendimo principus, Maskva brutaliu totalitarizmu stengėsi užgnaužti bet kokius tų laisvų apsirėikimus.

Komunistams kraštą okupavus, laisvės kovose žuvo arti 8 mil. ukrainiečių. Apie 5 mil. jų atsidūrė laisvojo pasaulio kraštuose. Čia ukrainiečiai, savo organizuotumu ir energija, yra daug atsieki ir daug kur turi išsikovoję įtakingus postus, sėkmingai naudojamas savo laisvės bylai kelti. Ukrainiečiai yra vieningi savo pastangose atgauti laisvę ir nepriklausomybę.

• Marija Krivickienė mirė Clevelande ir palaidota sausio 16, atlaikius pamaldas Šv. Jurgio parapijos

Ohio Bell prezidentas Frederick R. Eckley, paskelbęs naują bendrovės plėtotės ir 680 mil. dol. statybos programą, patikrina naują kabelį, jungiantį naujus aptarnavimo plotus.

bažnyčioje. Velionė buvo pašarvota Jakubs & Son laidotuvių namuose, 6621 Edna Ave.

Nuliūdę liko vyras Vladas Krivickas, duktė Genovaitė Ignatavičienė, sūnūs Algis ir dail. Alfonsas, atskridę į laidotuves iš Vak. Vokietijos, kur jis mokytojauja Vasario 16 gimnazijoje.

• Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos 12 skyriaus metinis susirinkimas įvyks šeštadienį, sausio 20, Karpiaus namuose. Pradžią 7 val. vak.

Bus renkama nauja valdyba, aptariami skyriaus reikalai, Prezidento A. Smetonos karsto aplankymas Knollwood mauzoleume.

Po susirinkimo — vaisės. Valdyba kviečia narių šeimas dalyvauti.

RENGIA PIETUS

Vysk. Valančiaus lituanistinės mokyklos Tėvų Komitetas šį sekmadienį, sausio 21 d., tuoj po lietuviškų pamaldų, šv. Jurgio parapijos salėje rengia pietus. Visi kviečiami pietuose dalyvauti, nes tuo būdu pa-

remsite lituanistinę mokyklą.

• BILIETAI į vaidinimą "Keturi Keliaininkai" gaunami DIRVOJE ir sekmadienį po lietuviškų pamaldų šv. Jurgio parapijos salėje.

• Apraūdus reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

• Prieš atnaujinami savo namų ar automobilių draudimus, palyginkite savo mokestį paskambindami V. Giedraičiui tel. 944-6835.

MALE HELP

MILLING MACHINE OPERATORS TRAIN FOR HORIZONTAL BORING MILL

Privalote turėti vieną ar dviejų metų patirtį su Milling mašina, prie kurios savarankiškai galėsite atlikti įvairius darbus.

Puikus apmokymas darbo metu, plius instrukcijos klasėse padės jums pasiekti savarankiškos pozicijos, priklausomai nuo pažangumo. Reikalingas gimnazijos diplomai, geras anglų kalbos mokėjimas raštu ir žodžiu.

Puikus pradinis atlyginimas, visa eilė apraūdų. 10% premija antrai pamainai.

OSBORN MFG. COMPANY

5401 Hamilton Ave.

Phone: 361-1900

An Equal Opportunity Employer (7-8)

WANTED
MACHINE REPAIRMEN
JOURNEYMEN ONLY
Need men for maintenance of heavy tool machines, also need machine repairmen with numerical control electrical experience.

Plenty of Overtime
REPUBLIC DIE & TOOL CO.
45094 Van Born,
Wayne, Mich.
313 -- 721-7800

(4-10)

POWER HOUSE ENGINEER

Second Class Stationary Engineer

To operate powerhouse of medium size industrial plant. City license required. Excellent benefits. \$4.45 Hour Rate.

ALSO

ELECTRICIANS

Must be journeyman. Top rates, excellent benefits.

AMERICAN STANDARD

Controls Division

5900 Trumbull

Detroit, Mich. 48208

TR 2-0300, Ext. 251

An Equal Opportunity Employer

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS
SUKAKTĮ PRADEDANT

JONAS MIŠKINIS

Romėnai sakydavo, kad istorija esanti gyvenimo mokykla. O mūsų tautos atgimimo pranašas dr. V. Kudirka tarė: "Iš praeities tavi sūnūs te stiprybę semia". Taigi, mūsų praeitis rodyte rodo, kad senosios Lietuvos didžiausia dorybė buvo klusnumas savo vadui ir vienybė. Lietuviai, vienybėje būdami ir didžių vadų vedami, nugalėdavo gausius priešus ir buvo išplėtę Lietuvos valstybės sienas nuo Baltijos ligi Juodosios jūros. Neteikę vadų, pakriko, susmuko. Palydė-

• Kanados valstybinė balet trupė atvyksta į Clevelandą ir sausio 20, 8:30 val. vak. Music Hall išpildys Čaikovskio veikalą "The Nutcracker", pagal Hoffmano pasakų siužeta.

Kanados valst. baletas pagarsėjęs savo aukštu meniniu lygiu. Jo sąstate 55 šokėjai ir pilnas simfoninis orkestras.

Bilietus įsigyti 2816 Euclid Ave., Operos kasoje arba Burrows bei Highbys krautuvėse.

• Išnuomojami šeimoms be vaikų du butai po 5 kambarius, naujai atremontuoti, po 60 dol. mėnesiui, šv. Jurgio parapijos rajone. Teirantis telef.: 431-2497.

PARDUODAMAS NAMAS

73rd prie St. Clair. Švarus, vienos šeimos, prieinama kaina.

Tel. 271-6293.

PARDUODAMI NAMAI

Euclid

3 mieg. colonial, į šiaurę nuo Lake Shore, Holy Cross parapija. Svečių kamb. su židiniu, valgomasis ir virtuvė, 1½ vonios, rūšys su užbaigtu recreation kamb. ir židiniu, 2 automob. garažai. Patogi vietovė apsipirkimui ir susisiekimui. Įkainuotas \$20,000 ribose.

Eastlake

Naujas 3 mieg. medinis ranch su 1½ vonios, daug vietos valgomajam, ištisinis rūšys, gazo šildymas. Įmūryta krosnis ir plyta. St. Justino parapija. Arti katalikiškų ir vald. mokyklų. Įkainuotas \$17,700. Kreditas už išsidažymą ir dekoravimą.

Eastlake

Naujas 3 mieg. mūrinis ranch su ištisiniu rūsiu. Įmūryta krosnis ir plyta su šiukšlėms malti mašina. 1½ vonios, daug vietos rakandams. Arti mokyklų. Įkainuotas \$19,000. Kreditas už išsidažymą ir dekoravimą.

VINE

REALTY & INSURANCE
35165 Wine St., WH 2-4440

(5-7)

jus Vytautą Didįjį amžinybėn, Lietuva liko be vado. Didikai ir bajorai patys uždėjo Lietuvai nelaisvės pančius.

Anais laikais daug kam atrodė, kad tauta, netekusi tautinės sąmonės, bėmėrštanti. Tačiau Apvaizda atsiuntė mūsų tautai atgimimo pranašų. Lietuvių tauta išugdė didelių asmenybių, kurios ryžtingai siekė savo užbrėžto tikslo. Minėkim bent kelis: Daukantas, Valančius, Basanavičius, Kudirka, Baranauskas, Maironis, Tumas-Vaižgantas, A. Smetona, Vydūnas ir daug kitų pasiryžėlių. Jie buvo entuziastai ligi pat paskutinės akimirkos. Jie kartų kartoms švies geru pavyzdžiu, kaip reikia Lietuvai dirbti ir ją mylėti.

Energija, pasitikėjimas savimi ir savo tauta, platus, bet drauge glaudžiais sutarimais susieti užsimojimai yra tikri mūsų praeities ir dabarties pažymiai. Tik doras, šviesus, valingas, ryžtingas ir toleringas lietuvis, eidamas iš vien su savo tautiečiais, sugebės iškovot savo tautai laisvę. Juo mažesnė tauta, tuo savarankiškesnių, veiklesnių ir tvirtesnių asmenybių turi turėti. Anot šaulio-kūrėjo Pūtvio: "Tauta norinti būti laisva, turi nuolat kilti, augti ir stiprėti. Niekad nenusiminti, niekad nenuostojus tikėjus, niekad nenuostoti vilties ir niekad valiskai nenusilpnėti".

Kas galėjo lietuvių dvasios gajumą ir veržlumą užgnaužti vergijos laikais? — Niekas. Lietuvis kovojo, veržėsi į šviesesnius rytojū. Vergiško tylyjimo, vergiškos kančios, bevalio pasidavimo likimui jis niekad nepažinojo. Jo dvasia niekada nepažino nenugalimų kliūčių, nes jame visada gyveno lietuvių paskirti bylojanti dvasia...

Sunkus spausdinto lietuviško žodžio kelias ir, pagaliau, nepriklausomybės kovos davė mūsų tautai visą eilę taurios dvasios didvyrių, kurie savo krūtinėmis iškovojo teisų nepriklausomai gyventi. Savo kraujo ir darbo auka jie pastatė mūsų tautai Laisvės Aukurą, kuris Lietuvai švietė 22 metus nepriklausomo gyvenimo.

Kilniadvasių didvyrių ir pasiryžėlių mūsų tautai niekad negali pristigti. Istorija mums byloja, kad tam tikrais laikotarpiais jie ateina sustiprinti mūsų tautos žygių dėl geresnės ateities; ateina sustiprinti ir įdiegti savo tautiečiuose nepalaužiamų troškimų ir vilties dėl skaidresnės lietuvių tautos ateities. Bet jie drauge stato šiuos reikalavimus:

1. Lietuvių tauta turi būti gaivinama savo neišsenkamų kūrybinių versmų. Siekia gyventi ir veikti aukščiausiu kultūros lygiu.
2. Lietuva yra visų lietuvių Tėvynė. Lietuvių tautos sūnumis ir dukromis laikomi visi lietuviai, ir tie, kurie dėl svetimųjų smūgių ir įtakos yra praradę savo tėvų gimtąją kalbą, ir tie, kurių širdyse ir sąmonėje prigėsusį lietuviškumą ugnelė.
3. Lietuviai, gerbdami viens kito įsitikinimus, ieško kas juos tautiniame, kultūriniame ir visuomeniniame darbe jungia.
4. Lietuvis ugdo ir saugo lietuvišką sąmonę. Visi lietuviai, kur jie begyventų,

sudaro vieną bendrą kūrybinės dvasios šeimą ir siekia Lietuvos nepriklausomybės atstatymo.

Šiandien Lietuva pavergta, tačiau lietuvių tautos idėjos yra ir bus gyvos, dėl kurių daug kraujo išlieta ir šimtai tūkstančių naujų kapų dėl laisvės supilta. Lietuvių tauta nenori vergauti — ji nori toliau augti, veikliai ir sąmoningai dalyvauti laisvojo pasaulio bendram sukūry.

Stipri lietuvių asmenybė daro lietuvių tautą atsparią ir ryžtingą. Ji atstovauja Lietuvos garbei. Todėl auklėti lietuvių asmenybę yra ne tik mūsų rūpestis, bet ir pareiga. Visuomeninė veikla ugdo lietuvių sąmonę, stiprina jo atsparumą ir drausmina jo visuomeniškumą. Gyva ir sveika lietuvių viešoji nuomonė, reikiama per spaudą, yra sėkminga veiklos talkininkė.

BOSTON

AUKOS LIETUVIŲ
FONDUI

Kazys ir Stasė Merkliai paaugojo LF 100 dol. ir įstojo į jį nariu.

K. Merklis Bostone yra suorganizavęs šachmatininkų klubą ir Liet. Piliiečių Draugijos patalpose South Bostone ketvirtadieniais 8 val. vak. po 2-3 valandas mokina klubo narius.

K. Merklis jau daug metų dirba šachmatininkų gretose ir nekartą ginant lietuviškas spalvas, su savo grupe ir vienas kaip šachmatų lošimo meistras, yra pasiekęs gražių rezultatų ir čempiono vardą.

Vajaus Komitetas šiam dosniam, nenuilstamam lietuviškų reikalų puoselėtojui ir didžiam šachmatininkui linki geros sėkmės ir daug gražių laimėjimų garbinant Lietuvos vardą šachmatininkų tarpe.

Kazys ir Stasė Tamošaičiai prieš ketletą metų per Bostono Vajaus Komitetą paaugojo LF 200 dol. ir pradėdant Jubiliejinius Metus įteikė dar LF 400 dol. ir pažadėjo iki Vasario 16-tos dienos minėjimo savo įnašą padidinti iki 1000 dolerių. Tai yra gražus pavyzdys! Vajaus Komitetas linki, kad šiais Jubiliejniais Metais ir kiti mieli tautiečiai pasiektų Tamošaičių pavyzdžiu.

K. Tamošaitis yra AUDIO specialistas ir yra Amerikoje įsigijęs Master Technician titulą ir teises. Vajaus Komitetas dėkoja p. Tamošaičiams už taip didžią auką LF ir linki jiems daug gražios sėkmės darbe ir gyvenime!

Dr. Juozas Leimonas yra LF narys. Pradžią padarė jo buvusieji draugai savanoriai kūrėjai, ir jo vardu LF sudėjo 50 dol., o dabar Stasė Leimonienė Vajaus Komitetui įteikė 50 dol. ir Dr. J. Leimoną įamžino LF narių eilėse.

Per Bostono Vajaus Komitetą į LF įamžintas 21 tautietis ir jų įnašas sudaro 3665 dolerių.

Dosnių ir gilių lietuviškų reikalų vertinančių tautiečių dėka, LF Bostone jau surinkta 15,565 dolerių. Vajaus Komitetas prašo tautiečius nedelsti ir šiais Jubiliejniais Metais įsijungti į LF narių eiles.

Bostono Vajaus
Komitetas
(Sk.)

Naturally
**SUPERIOR
SAVINGS**

SINCE 1909

13515 EUCLID AVE.
6712 SUPERIOR AVE.

HOME and
REMODELING
LOANS

INSURED SAVINGS

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
EN 1 - 1763

936 East 185th St.
KE 1 - 7770

CLEVELAND, Ohio

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

ALT VALDYBA — DAR BE NAUJO PIRMININKO

Sausio 13 Chicagoje įvykęs ALT valdybos posėdis, kurio metu turėjo paaiškėti naujas pirmininkas ir pasiskirstyta kitom pareigom, pasibaigė be rezultatų.

Posėdin susirinkus 10 iš 11 valdybos narių, renkant pirmininką, balsai susiskirstė pusiau ir nei vienas iš 2 pasiūlytų kandidatų negavo daugumos.

T. Blinstrubas buvo pasiūles į pirm. inž. Eugenijų Bartkų, o teisėjas Wells — dr. Pijų Grigaitį.

Artėjant Vasario 16, valdyba bent suskubo išrinkti kelias komisijas, kurių viena (inž. E. Bartkus ir red. M. Vaidila) vyksta į Washingtoną tartis dėl Vasario 16 minėjimo Kongrese ir Senate. Kitų komisijų darbas taip pat susietas su Vasario 16 minėjimu, o vienos jų — tartis dėl sėkmingesnio sekančio posėdžio.

NEPAMIRSKIT REGISTRUOTIS

Neturintieji JAV pilietybės sausio mėnesį turi įteikti paštui savo gyvenamos vietos adresą, užpildant nustačius formos kortelę, kuri gaunama kiekvienam pašte.

To nepadariusiems numatyta bauda. Todėl ne Amerikos piliečiai, gyvenantys šio krašte, nepamirskit registruotis.

CHICAGO

• Lietuvių Tautinių Namų metinis narių susirinkimas kviečiamas šių metų sausio mėn. 21 d. (sekmadienį), 3:30 po pietų, kard. Mundelein vyčių salėje — 2306 West 69th Street.

Dienotvarkėje: Valdybos narių pranešimai, Direktorių rinkimas, klausimai ir sumanymai.

Lietuvių Tautinių Namų Valdyba primena, kad balsavimo teisę turės tik nariai sutvarkę savo įnašus ir gavę nario pažymėjimus.

Nario pažymėjimus galima gauti susirinkimo metu

padarant atitinkamus mokėjimus.

Maloniai kviečiame susirinkime dalyvauti.

Valdyba

• **Draugo romano premiją** šiais metais laimėjo Vytautas Volertas už romaną "Šamokslas".

ATSAUKIAMAS KONSULARINIS PRIĖMIMAS

Gen. Konsulas dr. P. Daužvardis pranešė, kad planuotas vasario 16 d. konsulų priėmimas-vašės Chicagoje, kaip jau buvo skelbiama, sulaikomas. Visas iškilmingas minėjimas koncentruojamas Civic Opera House salėje, vasario 18 d., 3 val. p. p., į kurį dalyvauti kviečiami ir valstybių konsulai. Konsularinis priėmimas atšauktas, kad nesu-silpnintų didįjį jubiliejinį minėjimą.

Chicagos Lietuvių Taryba

• Vytautas Miklius nuo pat atvykimo į JAV dirba American Can bendrovėje, kur ėjo įvairias atsakingas pareigas. Chicagos American Can fabrikas skardinių gamyboje didžiausias Amerikoje. Bendrovės vadovybė pastebėjusi V. Mikliaus sumanumą bei sugebėjimą vadovauti, prieš kurį laiką paskyrė jį fabriko produkcijos, planavimo ir darbo paskirstymo viršininku.

Linkime sėkmės naujose pareigose.

DĖMESIO DIRVOS SKAITYTOJAMS CHICAGOJE

MEČYS ŠIMKUS, teisininkas, turįs ilgametę praktiką, tiksliai, tvarkingai ir greitai užpildo įvairius IN-COME TAX blankus. Adresas: 4259 So. Maplewood, Chicago, Ill., tel CL 4-7450 arba YA 7-2046. Kasdien 9-8 val.

NEPAMIRSKITE ATNAUJINTI DIRVOS PRENUMERATĄ

Mūsų mielam filisteriui

inž. BALIUI DAUKUI

Sydney, Australijoje, mirus, jo gimi-

nėms ir artimiesiems nuoširdžią užuo-

jautą reiškia

Korp! Neo-Lithuania
Vyr. Valdyba

1968 m. sausio mėn. 19 d. sueina vieneri metai, kai mirė ilgametis Detroito Sporto Klubu "KOVAS" pirmininkas

PRANAS MISIŪNAS.

Dėl jo nuopelnų Lietuvai ir mūsų sportui, mes PRANO niekados neužmiršime.

Visagalis Dievas tesuteikia jam amžiną ramybę.

Detroito Sporto Klubas "KOVAS"

P A D Ė K A

Gražiai praėjus Lietuvių Moterų Pirmojo 1907 metų suvažiavimo minėjimui, Lietuvių Moterų Klubų Federacija nuoširdžiai dėkoja Aldonai Nasvytytei-Augustinavičienei ir Aldonai Šlepetytei-Janačienei už įdomias paskaitas. Irenai Veb-laitienei už programos paruošimą savo talentingu skaitymu iš Lietuvių Moterų kūrybos. Mergaitėms: Eglei Žilionytei, Irenai Sandanavičiūtei ir Rūtai Noreikaitei, kurios kaip Kalėdų Eglutės savo tautiniuose rūbuose, reprezentavo jaunąją kartą. Ponioms: A. Radzivanienei už rūpinimąsi kvietimais, B. Legeckienei, M. Lušienei, V. Sutkienei, J. Vytyvienei, P. Ažuolienei, T. Dzikienei, H. Gražiūnienei, J. Kregždienai, E. Vainienei ir M. Vaitiekūnienei už ypatingai puošnias ir skoningai paruoštas vaišių stalo.

Visoms ir visiems sveikinusiems asmeniai ar raštu, atsilankiusioms ir atsilankiusiems iš arti ir toliau. Visoms minėjimo rengėjoms, sveikinusiems ir atsilankiusiems linkime laimingų ir sėkmingų Naujųjų 1968 Metų.

Magdalena Galdikienė
LKMO Pasaulinė Sąjunga

Vincė Leskaitienė

LMK Federacija

• Inž. A. Kateiva, Perth, Australijoje, vadovaujantis statybos bendrovei, buvo atskridęs į JAV, kur dalyvavo pasauliniame inžinierių ir architektų kongrese kaip Australijos inžinierių sąjungos atstovas.

Inž. A. Kateivos bendrovės statyti dangoraižiai puošia daugelį Australijos miestų.

• Solistas P. Rūtenis, dainavęs Melbourne operoje, sekantiems metams pasirašė sutartį su Elizabethan Trust opera.

"PROMETĖJAS", vienas iš naujausių neseniai mirusio prof. Vinco Mykoliaičio-Putino kūrinių, statomas autoriaus garbei ruošiamame atsisveikinimo vakare, kuris bus vasario 3 d., šeštadienį, 7 val. vak., Jaunimo Centro didžiojoje salėje. Kaip su lietuvių literatūros programiniu autorium bei klasik, atsisveikinimą su rašytoju Putinu ruošia Pedagoginis Lituanistikos Institutas.

Vakaro programą atliks Instituto studentai. Rezistūriniam darbui vadovauja akt. Kazys Barauskas, muzikiniams — kompozitorius Darius Lapinskas. To paties vakaro proga išleidžiamas ir dviejų Putino kūrinių, kurie dėl kovingos patriotinės minties okupuotoje Lietuvoje nespausdinami — "Vivos plango" ir "mortuos voco" — leidinys. Leidinio tipografiją tvarko Inst. lekt. dail.

"PROMETĖJAS", vienas iš naujausių neseniai mirusio prof. Vinco Mykoliaičio-Putino kūrinių, statomas autoriaus garbei ruošiamame atsisveikinimo vakare, kuris bus vasario 3 d., šeštadienį, 7 val. vak., Jaunimo Centro didžiojoje salėje. Kaip su lietuvių literatūros programiniu autorium bei klasik, atsisveikinimą su rašytoju Putinu ruošia Pedagoginis Lituanistikos Institutas. Vakaro programą atliks Instituto studentai. Rezistūriniam darbui vadovauja akt. Kazys Barauskas, muzikiniams — kompozitorius Darius Lapinskas. To paties vakaro proga išleidžiamas ir dviejų Putino kūrinių, kurie dėl kovingos patriotinės minties okupuotoje Lietuvoje nespausdinami — "Vivos plango" ir "mortuos voco" — leidinys. Leidinio tipografiją tvarko Inst. lekt. dail.

NEW JERSEY LIETUVIAI IŠKILMINGAI ŠVĘS 50 METŲ SUKAKTĮ

Sausio 7 d. 2 val. Lietuvių Laisvės salės patalpose susirinko N.J.L. Tarybos valdyba ir įvairių organizacijų atstovai jau į 5-tą susirinkimą iškilmingam Lietuvos nepriklausomybės 50 metų sukakties minėjimo pasiruosimui aptarti.

Sudaryto bendro komiteto atstovai pasiskirstė darbo komisijose ir dirba savo komisijų ribose. Visuotini susirinkimai vyksta kas dvi savaites

BOSTON

BANAČIO KŪRINIŲ KONCERTAS

Sekmadienį, sausio 21 8:30 vakare Jordan Hall įvyksta antrasis lietuviškos muzikos koncertas.

Šiame koncerte be Lizardiaus ir Vytenio Vasyliūnų talkininkauja ir klarnetistas David Mott, Berklee Music School mokytojas. Visa programa pašvęsta išimtinai kompozitoriaus Kazio Viktoro Banaičio kūrybai. Bus atlikta sonata smuikui ir fortepionui d moll, pastoralinė suita pavadinta "Lietuvos idilijos" smuikui, klarnetui ir fortepionui ir rapsodiškoji sonata h moll, parašyta violončelei ir fortepionui, kuri bus išpildyta altu (viola) vietoje violončelės. Tam tikslui smuikininkas šiomis dienomis įsigijo 500 dolerių vertės altą gana palankiomis sąlygomis.

Bilietai \$ 2.00, 1.50 ir 1.00 — gaunami salės kasoje.

Koncertas prasidės punktualiai ir baigsis apie 10 val.

Profesorius Banaičio kūryba savo stiliumi giliu lyriškumu, vaizdin-gu turiniu, savo melodijomis, ritmu bei harmonijomis tiek yra lietuviška ir patraukli bei gaunanti, kad tikrai kiekvienam lietuviui būtų didelis nuostolis neišgirsti šios programos. Koncertantai, neturėdami jokio specialaus raginančio bei bilietus platinančio aparato, nuoširdžiai visus kviečia ir tikisi gausaus klausytojų atsilankymo pabūti drauge lietuviškosios kūrybos dvasioje.

Algirdas Kurauskas. Šiais darbais Pedagoginis Lituanistikos Institutas rikiuojasi į bendrąją sukuriamą Lietuvos laisvės metų programą.

ir atskirose lietuvių kolonijose. New Jersey lietuviai turi 6 lietuvių parapijas ir visų parapijų kunigai yra šio komiteto nariai.

Prel. M.G. Kemėžio rūpesčiu gauta Jėzaus Širdies Katedra, Newark ir gal dalyvaus abu lietuviai vyskupai: Brizgys ir Valatka. Kun. Jonas Schernus, Kearny lietuvių klebonas, Komiteto religinės komisijos pirmininkas, netikėtai daug dirba, bet ryšyje su darbu susijusiais išlaidas savais pinigais apmoka, o Newarko vikaras kun. Petras Totraitis, faktinai visais reikalais pavaduodamas savo kleboną, yra labai darbštus ir rūpestingas. Pasirūpino, kad Lietuvos vėliavos būtų iškeltos prie visų miestų rotušių, kur yra lietuvių parapijos, ir kad būtų miestų majorai dalyvautų Lietuvos nepriklausomybės 50 metų sukakties minėjime. Tai yra vieningo bendro darbo pavyzdys.

Komiteto ypatingu rūpesčiu yra, kad šių 1968 metų Lietuvos nepriklausomybės 50 metų sukakties minėjimas būtų efektingas amerikiečiams to-

dėl pakviestas gubernatorių, senatorių kongresmanų ir Lietuvos atstovybės patarėjas dr. St. Bačkis.

Prof. dr. J. Stukas rūpinasi, kad tai dienai — vasario 11, gauti vietos radijo ir TV stotyje su atitinkama programa. Pranas Vaškas yra pasiruošęs, kad amerikiečių spauda būtų gerai informuota ir talpintų netikti gubernatoriaus ir Newarko miesto majoro proklamaciją, bet ir atitinkamus raštus šio minėjimo proga.

Religinė komisija mano, kad į Katedrą turėtų atvykti bent 3000 lietuvių. Tam tikslui jau yra organizuojami iš tolesnių kolonijų autobusai. Pasmaldos bus pradėtos su Lietuvos ir Amerikos himnais 3:30 val. p. p.

Robert Treat viešbuty, 6 val. įvyks banketas su specialiai paruošta programa. Banketui ruošti komisijos pirm. Marytė Stonytė tikisi bent 1000 dalyvių.

Lietuvos nepriklausomybės 50 metų sukakties minėjimo atminčiai yra paruoštas ženklelis ir anglų kalba knyga. Knygelė yra taikoma amerikiečių supažindinimui su Lietuvos ir lietuvių reikalais.

A.S. Trečiokas

ST. ANTHONY
SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
Joseph F. Gribauskas
Executive Secretary

4³/₄%
ON INVESTMENTS
Units of \$100.00
Dividend Checks
Mailed Quarterly

5%
ON BONUS SAVINGS
Units of \$1,000.00
For 3 Years
Dividends Paid
Quarterly
or Compounded

1447 So. 49th Court
CICERO, ILLINOIS 60650
Phone (Area Code 312) 656-6330
HOURS: Mon. 9-8; Tues., Thurs., Fri. 9-5; Sat. 9-7; Wed. Closed
Savings In By The 10th Of The Month Will Earn From The 1st.

PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6
CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9
TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

PLANINGAS TAUPYMAS
5¹/₄%
Mokamas už vieno metų taupymo laktus nuo išdavimo datos (\$10,000.00 ar daugiau, įdedant po \$1,000.00)

MOKA GERUS DIVIDENDUS. PRADEK TAUPYTI ŠIANDIEN!
4³/₄%
Metinis dividendas mokamas už indėlius taupymo knygutėse.

MUTUAL Federal SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
2212 WEST CERMAK ROAD • CHICAGO, ILL. 60608
OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4; Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed.
PARKING LOT — ADJOINING OUR OFFICE BUILDING
JOHN J. KAZANAUSKAS, President